

2020/2223(INI)

24.2.2021

NUOMONĖ

Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto

pateikta Ekonomikos ir pinigų politikos komitetui

Konkurencijos politika. 2020 m. metinė ataskaita
(2020/2223(INI))

Nuomonės referentas: Andrus Ansip

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas ragina atsakingą Ekonomikos ir pinigų politikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

Bendroji rinka

1. primena, kad konkurencijos politika yra labai svarbi siekiant stiprinti bendrąją rinką skatinant konkurenciją ir sudarant sąžiningas ir vienodas sąlygas visiems rinkos dalyviams, įskaitant labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones (MVI), sudarant sąlygas novatoriškų įmonių augimui, užtikrinant ES įmonių konkurencingumą pasauliniu lygmeniu ir aukštą vartotojų apsaugos lygį, mažesnes kainas, geresnę kokybę ir didesnę pasirinkimą;
2. primena, kad 73 proc. Europos Sąjungos BVP yra sukuriama teikiant paslaugas ir kad bendroji paslaugų rinka yra mažiau išvystyta nei bendroji prekių rinka; mano, kad konkurencijos teisės mechanizmai ir *ex ante* reguliavimas gali padėti sustiprinti bendrąją skaitmeninių paslaugų rinką;

Vartotojų apsauga

3. visų pirma pabrėžia, kad konkurencijos ir vartotojų politika papildo viena kitą, nes jomis siekiama apsaugoti vartotojus, užtikrinti bendrosios rinkos vientisumą ir sudaryti vienodas sąlygas įmonėms;
4. primena, kad vartotojų gerovė ir žalos vartotojams – tiek internete, tiek ne internete – prevencija ir toliau turi būti esminiai konkurencijos politikos, vykdymo užtikrinimo praktikos ir visų būsimų sektorių teisės aktų aspektai, siekiant užtikrinti vis didesnį vartotojų apsaugos ir vartotojų gerovės lygį;
5. pabrėžia, kad naujoje vartotojų darbotvarkėje, kurią Komisija pateikė kaip vieną iš savo tikslų, numatyta tęsti kovą su vartotojų apgaulinėjimu, nesąžininga rinkodaros praktika ir sukčiavimu;
6. primena, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatyta, kad Sąjungos politika turi užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį;
7. pabrėžia, kad konkurencijos taisyklės, vartotojų gerovė ir tvarumas yra glaudžiai tarpusavyje susiję ir kad negalima ignoruoti neigiamų išorės veiksnių, susijusių su tam tikrų rūšių gamyba; todėl ragina Komisiją įvertinti, kaip konkurencijos politika galėtų toliau prisidėti įgyvendinant darnaus vystymosi tikslus, Paryžiaus klimato susitarimą ir Europos žaliąjį kursą;

Skaitmeninė transformacija

8. atkreipia dėmesį į pokyčius, su kuriais susiduria tiek įmonės, tiek vartotojai dėl skaitmeninės transformacijos, ir palankiai vertina tai, kad Komisija daug dėmesio skiria savo konkurencijos politikos modernizavimui, kad būtų tinkamai sprendžiamos didelės problemos ir rinkos nepakankamumas skaitmeniniame sektoriuje;

9. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija nusprendė nepateikti pasiūlymo dėl naujos konkurencijos priemonės, ir šiuo požiūriu pabrėžia, kad dabartinės susijungimų kontrolės taisyklės nėra tinkamos vadinamųjų destruktinių įsigijimų, kuriuos vykdo dominuojantys skaitmeninių rinkų subjektai, problemai spręsti;
10. pabrėžia, kad konkurencijos politika taip pat atlieka svarbų vaidmenį šiuolaikinėje Sąjungos pramonės politikoje, kuria siekiama Europos įmones padaryti novatoriškesnes, taigi ir konkurencingas bendrojoje rinkoje ir tarptautiniu mastu;

Prieigos valdytojų ex ante reguliavimas

11. primena, kad pagrindinė Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto atsakomybė – užtikrinti veiksmingą skaitmeninių rinkų reguliavimą; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad priimtas P2B reglamentas (Reglamentas (ES) 2019/1150¹), ir pažymi, kad *ex ante* reguliavimo priemonėmis siekiama pašalinti *ex post* konkurencijos teisės aktų vykdymo užtikrinimo spragas;
12. pabrėžia, jog svarbu, kad didžiųjų interneto platformų operatoriai skaitmeninėje ekonomikoje veiktų kaip prieigos valdytojai, įskaitant prieigą prie e. prekybos rinkų ir riziką bei galimybes, susijusias su vartotojų pasirinkimo laisve ir įmonių galimybėms patekti į rinkas;
13. pažymi, kad iš 10 000 interneto platformų, dalyvaujančių ES skaitmeninėje rinkoje, septynios didžiausios platformos sukuria net 69 proc. visų sektoriaus pajamų;
14. pabrėžia, kad galiojančios konkurencijos taisyklės tinkamai netenkina veikiančios bendrosios rinkos poreikių, todėl palankiai vertina Komisijos ketinimą pašalinti pažeidimus skaitmeninėje rinkoje, be kita ko, priimant pasiūlymą dėl Skaitmeninių rinkų akto; pabrėžia svarbų *ex ante* reguliavimo vaidmenį papildant ir stiprinant *ex post* konkurencijos teisės aktų vykdymo užtikrinimą;
15. pažymi, kad reguliavimo įsipareigojimai turi būti proporcingi ir jokia būdu jais neturi būti siekiama sukurti nepagrįstų administracinių kliūčių, kuriomis trukdoma toliau stiprinti bendrąją rinką ir užkertamas kelias sąžiningai konkurencijai;
16. pažymi, kad siūlomomis taisyklėmis ir geresne priežiūra turėtų būti užtikrinta, kad rinkos, kuriose paprastai vyrauja didelės platformos, veikiančios kaip skaitmeninės prieigos valdytojai, išliktų sąžiningos ir konkurencingos inovacijų diegėjams, įmonėms ir naujiems rinkos dalyviams;
17. pažymi, kad sėkmingos augimo strategijos neturi automatiškai paskatinti taisomųjų veiksmų, nes jos gali generuoti ekonomikos augimą ir duoti naudos vartotojams;
18. mano, kad griežtas konkurencijos taisyklių taikymas būtų naudingas sąžiningiems rinkos dalyviams, įskaitant MVĮ; atsižvelgdamas į tai, prašo Komisijos toliau tirti tam tikrų interneto platformų piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir skatinti darbo vietų kūrimą, inovacijas ir tvarų ekonomikos augimą;

¹ OL L 186, 2019 7 11, p. 57.

Prieiga prie duomenų

19. ragina Komisiją užtikrinti ir skatinti sąžiningą ir saugią prieigą prie duomenų visiems rinkos dalyviams – tiek Skaitmeninių rinkų akte, tiek savo konkurencijos teisės vykdymo užtikrinimo praktikoje, atsižvelgiant į komercinių paslapčių konfidencialumo ir apsaugos klausimus, taip pat į atitinkamus ES duomenų apsaugos teisės aktus; pažymi, kad ji turėtų įgalinti vartotojus kontroliuoti savo duomenis ir suteikti jiems papildomų teisių, susijusių su duomenų perkeliamumu ir sąveikumu, kaip nustatyta Sąjungos teisėje, siekiant užtikrinti, kad bendroji duomenų rinka būtų grindžiama Europos Sąjungos pagrindinėmis vertybėmis ir sąžininga konkurencija; be to, prašo Komisijos vertinant įtaką rinkoje atsižvelgti į prieigos prie asmens ir finansinių duomenų poveikį, nes duomenys yra didelės ekonominės galios ir sverto šaltinis;

Vertikaliųjų susitarimų bendrosios išimties reglamentas

20. pažymi, kad Vertikaliųjų susitarimų bendrosios išimties reglamentas buvo netinkamai pritaikytas prie naujausių rinkos pokyčių, visų pirma didėjančios prekybos internetu ir interneto platformų; palankiai vertina neseniai Komisijos pradėtą poveikio vertinimą ir ragina imtis tolesnių veiksmų šiai problemai spręsti; pabrėžia, kad pasirinktinio platinimo susitarimai ir sutarčių sąlygos neturėtų sukelti bendrosios rinkos susiskaidymo, sudarant kliūčių tarpvalstybinei prekybai ir platinimui; mano, kad nacionalinės rinkos segmentacija užkerta kelią visapusiškai ir sąžiningai konkurencijai Sąjungoje;
21. atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad nuolatiniai teritoriniai tiekimo suvaržymai turi antikoncepcinį poveikį, kuris gali pasireikšti taikoma skirtinga praktika, tokia kaip atsisakymas tiekti arba grasinimas nutraukti tiekimą konkrečiam platintojui, galimų parduoti kiekių ribojimas, nepaaiškinami produktų asortimento ir kainų skirtumai valstybėse narėse arba produkto pakuočių pateikimo skirtingomis kalbomis ribojimas; pabrėžia, kad teritoriniai tiekimo suvaržymai stabdo bendrosios rinkos plėtrą ir užkerta kelią galimai jos naudai vartotojams; ragina Komisiją kovoti su antikoncepciniu teritorinių tiekimo suvaržymų poveikiu, kad būtų sukurta visapusiškai veikianči bendroji rinka;

Geografinio blokavimo reglamentas

22. atkreipia dėmesį į Komisijos pirmąjį Geografinio blokavimo reglamento trumpojo laikotarpio peržiūrą ir ragina Komisiją toliau aktyviai stebėti ir šalinti nepagrįstą geografinį blokavimą ir kitus nuolatinis tarpvalstybinės internetinės prekybos apribojimus, nustatytus peržiūros metu, laikantis vartotojams palankaus požiūrio, kad jiems būtų sudarytos sąlygos nekliudomai apsipirkti visoje ES; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę pasiūlyti tinkamas tolesnes priemones;

Vykdyto užtikrinimas ir priežiūra

23. pabrėžia aiškios, nuspėjamos, perspektyvios ir išsamios ES sistemos svarbą siekiant užtikrinti veiksmingą konkurencijos teisės aktų vykdymą ir priežiūrą ES lygmeniu, visų pirma atsižvelgiant į sparčiai kintančias rinkas; pabrėžia, kad nuostatų laikymasis turi būti sustiprintas veiksmingomis, proporcingomis ir atgrasomomis sankcijomis ir kad ES teisės aktai turėtų būti vienodai vykdomi visose valstybėse narėse; todėl primygtinai ragina Komisiją toliau stiprinti Europos vartotojų centrų tinklo (ECC-NET) vaidmenį ir

atlikti tyrimą, ar reikia ES vartotojų apsaugos institucijos;

24. prašo Komisijos nustatyti aiškias vykdymo užtikrinimo gaires ir geriausią patirtį, kad būtų išvengta teisinio netikrumo ir savavališkų sprendimų, ir būtų užkirstas kelias skirtumams tarp valstybių narių atitinkamų galiojančių ir būsimų teisės aktų priežiūros srityje;
25. pažymi, kad kai kuriose skaitmeninėse platformose, nepaisant joms pritaikytų sankcijų, buvo pakartotinai pažeistos konkurencijos taisyklės; todėl ragina Komisiją išnagrinėti, ar šiuo metu taikomos sankcijos atitinka savo paskirtį;

Valstybės pagalba

26. pažymi, kad Komisija reagavo į su COVID-19 protrūkiu susijusią krizę priimdama Laikinąją valstybės pagalbos sistemą ir priemones ekonomikai remti, ir pabrėžia, kad šios priemonės turėtų būti taikomos laikinai;
27. ragina Komisiją laiku atlikti išsamų šios sistemos poveikio bendrajai rinkai vertinimą ir pasiūlyti vidutinės trukmės ir ilgalaikių priemonių, kuriomis siekiama panaikinti atotrūkį ir remti Europos įmones, ypač daug dėmesio skiriant MVĮ;
28. atsižvelgdamas į tai primena, kad valstybės pagalba, garantuojama ypatingomis pandemijos aplinkybėmis oro transporto įmonėms, padeda apsaugoti darbuotojus, tačiau pažymi, kad tai neturi pakenkti vartotojų teisėms bendrojoje rinkoje;
29. primena, kad, atsiradus rinkos nepakankamumui, ES valstybės pagalbos taisyklėmis remiamas konkurencijos politikos tikslas padaryti Europos įmones novatoriškesnes ir konkurencingesnes tarptautiniu mastu;
30. pažymi, kad valstybės pagalba, teikiama finansinių injekcijų pasirinktoms įmonėms forma, gali iškraipyti vienodas sąlygas vidaus rinkoje ir pakenkti vartotojų gerovei, nebent ji griežtai atitinka ES valstybės pagalbos taisykles; primena, kad šie tikslai taip pat gali būti pasiekti kitomis priemonėmis;

Pasaulinis aspektas

31. atkreipia dėmesį į tai, kad pasaulio ekonomikoje konkurencijos iškreipymus vidaus rinkoje gali sukelti už ES ribų įsteigtos įmonės, visų pirma įmonės, gaunančios valstybės pagalbą ar kitas subsidijas; ragina Komisiją imtis tinkamų priemonių ir stiprinti pasaulinį bendradarbiavimą konkurencijos srityje, siekiant sudaryti vienodas sąlygas su trečiosiomis šalimis, ypač valstybės pagalbos srityje, ir užtikrinti sąžiningą patekimą į rinką visuose susijusiuose sektoriuose, pvz., aviacijos sektoriuje;
32. susirūpinęs atkreipia dėmesį į didėjančius išorės subjektų interesus sustiprinti ir įtvirtinti savo įtaką Europos įmonėms pandemijos sukeltos krizės sąlygomis; ragina Komisiją atidžiai stebėti tokias tendencijas, ypač tiesiogines užsienio investicijas, kad būtų galima užtikrinti ir išsaugoti bendrosios rinkos vientisumą;
33. atkreipia dėmesį į Komisijos baltąją knygą dėl sąlygų, susijusių su užsienio subsidijomis, suvienodinimo; yra susirūpinęs dėl to, kad ES prekybos atvirumui, grindžiamam vienodomis sąlygomis, kyla vis didesnis pavojus pasauliniu lygmeniu;

pritaria Komisijos ketinimui vengti atsakomųjų priemonių taikymo pasauliniu mastu;

Skaidrumas

34. pabrėžia, kad vartotojų labai būtina užtikrinti sąžiningą konkurenciją sektoriuose, kurie yra būtini kasdieniam piliečių gyvenimui, pvz., maisto ir sveikatos sektoriuose; ragina Komisiją atidžiai įvertinti savo ketinimų paaiškinti konkurencijos taisyklės strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ mastą ir poveikį žemės ūkio ir maisto tiekimo grandinės ekonominiam veikimui, visų pirma atsižvelgiant į poveikį smulkiesiems tiekėjams ir ūkininkams, siekiant padidinti veiklos vykdytojų tvarumą ir konkurencingumą, kad jie galėtų visapusiškai pasinaudoti bendrosios rinkos teikiamais privalumais;
35. ragina Komisiją teikti ataskaitas Europos Parlamentui apie struktūrinių taisyklių priemonių taikymo ES antimonopolinėse konkurencijos teisės bylose veiksmingumą;
36. ragina Komisiją visapusiškai atsižvelgti į Europos Audito Rūmų rekomendacijas, įskaitant rekomendaciją pagerinti veiklos ataskaitų, susijusių su jos vykdymo sprendimais, teikimą, siekiant padidinti skaidrumą ir atskaitomybę Europos Parlamentui ir piliečiams;
37. prašo Komisijos į metinę Komisijos konkurencijos politikos ataskaitą įtraukti valstybėse narėse pradėtų ir užbaigtų antimonopolinių bylų santraukas ir su tuo susijusią statistiką, įskaitant, kai tinkama, geriausią patirtį ir bendrą paskirtų ir sumokėtų baudų už kartelius sumą.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	22.2.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 41 - : 0 0 : 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Andrus Ansip, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Carlo Fidanza, Evelyne Gebhardt, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Dan-Ștefan Motreanu, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marco Zullo
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Marco Campomenosi, Maria da Graça Carvalho, Krzysztof Hetman, Sven Mikser, Tsvetelina Penkova, Barbara Thaler, Edina Tóth

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

41	+
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Marco Campomenosi
NI	Miroslav Radačovský, Marco Zullo
PPE	Maria da Graça Carvalho, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Dan-Ștefan Motreanu, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Barbara Thaler, Edina Tóth, Tom Vandenkendelaere
RENEW	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard
S&D	Brando Benifei, Biljana Borzan, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Adriana Maldonado López, Sven Mikser, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, Christel Schaldemose
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

0	-

4	0
ID	Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
LA GAUCHE	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė